

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/25-2025/26

Rok akademicki: 2025-26

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu	Tłumaczenia ustne
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Neofilologii
Kierunek studiów	Filologia angielska
Poziom studiów	II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy do wyboru: specjalność nauczycielska
Język wykładowy	jęz. angielski
Koordinator	dr Magdalena Krawiec
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Dorota Osuchowska, prof. UR

* - *opcjonalnie zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
4				30					2

1.2. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w formie tradycyjnej

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku): zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka angielskiego na poziomie C2.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1. Cele przedmiotu**

C1	Zapoznanie studenta ze specyfiką i typami przekładu ustnego
C2	Zaznajomienie studenta z typowymi sytuacjami, w których stosowany jest przekład symultaniczny (kabinowy, szeptany) oraz konsekwentny.
C3	Zaznajomienie studenta z podstawowymi obszarami trudności językowych oraz pozajęzykowych w przekładzie symultanicznym oraz konsekwentnym.

C4	Zaznajomienie studenta z podstawowymi metodami i technikami stosowanymi w przekładzie symultanicznym oraz konsekwentnym oraz wykorzystaniem nowoczesnych technologii dla przekładu tego typu.
C5	Zaznajomienie studenta z typowymi sytuacjami, w których stosowany jest przekład środowiskowy.
C6	Zaznajomienie studenta z podstawowymi obszarami trudności językowych oraz pozajęzykowych w przekładzie ustnym środowiskowym.
C7	Zaznajomienie studenta z podstawowymi metodami i technikami stosowanymi w przekładzie ustnym środowiskowym.
C8	Zaznajomienie studenta z zasadami etyki zawodowej w przekładzie środowiskowym.
C9	Doskonalenie przez studenta umiejętności posługiwania się podstawowymi metodami i technikami stosowanymi w przekładzie ustnym środowiskowym.

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student nabywa pogłębioną wiedzę o specyfice i technikach przekładu ustnego środowiskowego, konsekwentnego oraz symultanicznego.	K_W03
EK_02	Student zna w pogłębionym stopniu terminologię w zakresie specyfiki i technik przekładu ustnego środowiskowego), konsekwentnego oraz symultanicznego.	K_W03
EK_03	Student nabywa pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń dla jakości przekładu ustnego, wynikających z interferencji leksykalnych i syntaktycznych między językiem wyjściowym i docelowym. Student nabywa pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń pozajęzykowych w przekładzie ustnym środowiskowym.	K_W03
EK_04	Student potrafi dbać o jakość przekładu ustnego poprzez unikanie zagrożeń wynikających z interferencji leksykalnych i syntaktycznych między językiem wyjściowym i docelowym.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04
EK_05	Student potrafi wykonać prosty przekład ustny środowiskowy: konsekwentny oraz symultaniczny (szeptany) na jęz. polski/angielski oraz samodzielnie doskonalić umiejętność przekładu ustnego.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04
EK_06	Student pogłębia umiejętność wypowiadania się w języku angielskim, skutkującą lepszą jakością przekładu ustnego.	K_U06, K_U10
EK_07	Student rozumie potrzebę ciągłego ćwiczenia umiejętności przekładu ustnego i konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej, niezbędnych dla zachowania profesjonalizmu.	K_K01, K_K02, K_K06

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3. Treści programowe

A. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Krótkie zaznajomienie ze specyfiką oraz typami tłumaczenia ustnego: przekład symultaniczny, konsekwentny i środowiskowy. Przegląd typowych sytuacji, w których stosowany jest przekład symultaniczny, konsekwentny oraz ustny środowiskowy.
Krótkie zaznajomienie ze specyfiką oraz typami tłumaczenia ustnego symultanicznego (przekład szeptany; przekład towarzyszący; przekład kabinowy). Wybrane metody i techniki wykonywania przekładu ustnego symultanicznego. Omówienie dostępnych technologii tłumaczenia ustnego online (Remote Simultaneous Interpreting). Wybrane techniki ćwiczenia podzielności uwagi, pamięci krótkoterminowej oraz jednoczesnego wykonywania różnych czynności poznawczych dla potrzeb przekładu symultanicznego.
Określenie językowych obszarów trudności w tłumaczeniu ustnym symultanicznym: leksykalnych, składniowych (ekwiwalencja strukturalna, różnice w szyku zdania i kolejności jego części, itd.) oraz stylistycznych. Określenie pozajęzykowych obszarów trudności w przekładzie symultanicznym: - jednoczesne wykonywanie różnych czynności poznawczych; - zapamiętywanie informacji; - brak możliwości powtórek/korekt; - wymóg kontynuowania tłumaczenia mimo napotykanym trudności oraz świadomości popełnianych błędów; - kwestia odporności na stres.
Specyfika przekładu konsekwentnego. Określenie językowych obszarów trudności w tłumaczeniu ustnym konsekwentnym: leksykalnych, składniowych oraz stylistycznych. Wybrane metody i techniki wykonywania przekładu ustnego konsekwentnego.
Określenie pozajęzykowych obszarów trudności w tłumaczeniu konsekwentnym (zapamiętywanie informacji, selekcja informacji, sporządzanie notatek). Wybrane metody i techniki ćwiczenia pamięci krótkoterminowej dla potrzeb przekładu konsekwentnego.
Przekład ustny środowiskowy. Typowe sytuacje, w których korzystamy z pomocy tłumacza środowiskowego. Tłumacze naturalni. Kształcenie tłumaczy środowiskowych na świecie i w Polsce.
Określenie językowych i pozajęzykowych obszarów trudności w tłumaczeniu środowiskowym. Kodeksy etyki tłumacza środowiskowego. Przygotowanie do wykonania zlecenia. Glosariusze.
Praktyczne ćwiczenie wykonywania różnego typu tłumaczeń ustnych: środowiskowego oraz konsekwentnego w oparciu o zakres bieżących tematów z mediów oraz tematyki ogólnej (wydarzenia w kraju i na świecie, polityka, kultura). Praktyczne ćwiczenie wykonywania przekładu środowiskowego w sytuacjach typowych dla tego typu przekładu (szkoła, urzędy, placówki służby zdrowia).
Tłumaczenie a vista w przekładzie środowiskowym: ćwiczenia praktyczne.

3.4. Metody dydaktyczne: Krótki wykład problemowy; studium przypadku, praca indywidualna, praca w parach; praca w grupach oraz/lub metody i techniki kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_02	Kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_03	Kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_04	Oceny z ćwiczeń wykonywanych w czasie zajęć i (wybrane elementy) kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_05	Oceny z ćwiczeń wykonywanych w czasie zajęć i (wybrane elementy) kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_06	Oceny z ćwiczeń wykonywanych w czasie zajęć i (wybrane elementy) kolokwium zaliczeniowe	ćw.
EK_07	Oceny z ćwiczeń wykonywanych w czasie zajęć i (wybrane elementy) kolokwium zaliczeniowe	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie uzyskiwane na podstawie ocen z ćwiczeń wykonywanych w trakcie zajęć oraz oceny z kolokwium zaliczeniowego. Oceny są do siebie dodawane i wyciągana jest średnia arytmetyczna. Kolokwium zaliczeniowe oceniane jest według następującej skali: - ocena dostateczna (3,0), - od 60 do 70%, - ocena dostateczna plus (3,5), - od 71 do 80 %. - ocena dobra (4,0), - od 81 do 90 %. - ocena dobra plus (4,5), - od 91 do 100 %. - ocena bardzo dobra (5,0)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	61
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- materiały własne.

Literatura uzupełniająca:

Całość:

1. Berk-Seligson, S. 1990. *The Bilingual Courtroom: Court Interpreters in the Judicial Process*. Chicago: University of Chicago.
2. Bowen, D., M. Bowen (eds.). 1990. *Interpreting Yesterday, Today, and Tomorrow*. Binghamton: State University of New York.
3. Cymbalista, P. 2003. "Untranslatability as Culture-Specific Phenomenon." [in:] *Studia Anglica Resoviensia 2003*. pp.21-31.
4. Dollerup, Cay i Loddegaard, Anne (eds). 1992. *Teaching Translation and Interpreting: Training, Talent and Experience*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
5. Gentile, A., Ozolins, U., Vasilakakos, M. 1996. *Liaison Interpreting: A Handbook*. Carlton South, Vic., Australia: Melbourne University Press.
6. Gile, D. 1995. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
7. Gillies, A. 2004. *Conference Interpreting – A New Students' Companion*. Kraków: Tertium.
8. Gillies, A. 2005. *Note-taking for Consecutive Interpreting. A Short Course*. Manchester: St. Jerome Publishing.
9. Jones, R. 1998. *Conference Interpreting Explained*. Manchester: St Jerome.
10. Karttunen, F. 1994. *Between Worlds: Interpreters, Guides, and Survivors*. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press.
11. Katan, D. 2004. *Translating Cultures: An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators*. (2nd rev. ed.). Manchester: St. Jerome.
12. Kopczyński A., 1980. *Conference Interpreting. Some Linguistic and Communicative Problems*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.
13. Mikkelsen, H. 2000. *Introduction to Court Interpreting*. Manchester: St. Jerome Publishing.
14. Nolan, J. 2005. *Interpretation: Techniques and Exercises*. Buffalo: Multilingual Matters.
15. Pieńkos, J. 2003. *Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki*. Kraków: Zakamycze.
16. Pöchhacker, F. 2004. *Introducing Interpreting Studies*. London and New York: Routledge.
17. Rozan, J.F. 2004. *Note-taking in Consecutive Interpreting*. Kraków: Tertium.
18. Sawyer, D. 2001. *Fundamental Aspects of Interpreter Education. Curriculum and Assessment*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins.
19. Schäffner, Ch. 2004. *Translation Research and Interpreting Research: Traditions, Gaps and Synergies*. Clevedon: Multilingual Matters.
20. Setton, R. 1999. *Simultaneous Interpretation, a Cognitive-Pragmatic Analysis*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
21. Tomaszczyk, J. (ed.). 1999. *Aspects of Legal Language and Legal Translation*. Łódź: Łódź University Press.
22. Tryuk, M. 2006. *Przekład ustny środowiskowy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
23. Tryuk, M. 2012. *Przekład ustny konferencyjny*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.